

Hartkorn, holde et ringere Antal Heste, idet de netop derved vare mere fordeelagtig stillede end andre. Jeg skal tillige gjøre opmærksom paa, at dersom § 11 gik ud, saa vilde man savne en Bestemmelse, om hvem der havde at afgjøre, hvilke Veie der kom ind under de Regler, som efter den skal optages af Sognene som offentlige Veie; thi Communalanordningen, den siger jo vel at Amtsrådet har at afgjøre, hvilke Veie der i et Sogn skulle være offentlige; men her bliver Spørgsmaalet om noget ganske andet, her bliver Spørgsmaalet, om hvilke Veie, skjøndt efter deres hele Natur offentlige Veie, men som dog af andre Grunde have været vedligeholdte af de privilegerede Hartkornsbesiddere, nu kom ind under den Kategori, at de skulle overtages af Sognet eller ikke. Det er et ganske nyt Spørgsmaal, som ikke kan afgjøres efter den bestaaende Communalanordnings Bestemmelser. Ligeledes maa jeg gjøre opmærksom paa, at dersom § 12 faldt ud, saa vilde Præsterne jo fremdeles komme til at svare Hjælp til Skolelærer-Hjælpekassen, uagtet de for Fremtiden skulle udrede Afgifter ligemed de andre Hartkornbrugere, og det dog er billigt, at naar de skulle overtage Communalbyrderne lige, saa skulle de fritages for denne særlige Præstation; men den vil de ikke blive fritagne for, naar § 12 gaar ud. Jeg maa altsaa finde, at det ikke gaar an at udskyde disse Paragrapher.

Stockfleth: Det gjør mig ondt, at jeg ikke har været tydelig nok med Hensyn til min Fremstilling, om hvilke Dele af §§ 11 og 12 der skulle udelades. Jeg har udtrykkelig sagt, at den første Deel af § 11 skal blive staaende, og derved blev altsaa det privilegerede Hartkorn befriet for at vedligeholde de Veistykker, som de hidtil i deres Egenkab som Privilegerede have vegligeholdt; men ere de nu frie for at vedligeholde disse Veie, saa gaae de altsaa over mellem Sognets øvrige Veie, og gjøre de dette, saa komme de igjen ind under Sogneforstanderskabets Myndighed, og man har aldeles ikke nødvendig i Slutningen af Paragraphen at tilføie, at Amtsrådet bliver den Autoritet, som i denne Henseende har den afgjørende Stemme, thi det følger ligefrem af Betænkningen af 29de September 1841 § 28. Hvad

§ 12 angaaer, saa maa jeg bemærke, at jeg udtrykkelig meente, at Slutningen af denne Paragraph skal blive staaende, og den er ogsaa, hvis den sidste ærede Taler vilde eftersee mit Endringsforslag, optaget deri; saa jeg troer, at der fra den Side ikke kan være Noget til Hinder for dette Forslag. Jeg maa fremdeles formene, at det i ethvert Tilfælde er uheldigt, at optage i en Anordning, som denne, mange forskellige Bestemmelser, som man ikke søger i en saadan Anordning. Man vil i en Anordning om Udjevningen af privilegeret og uprivilegeret Hartkorn vistnok ikke søge en Bestemmelse om at Skoleudgifterne skulle fordeles communexvis og ikke mere districtsvis, og man kan heller ikke der søge Bestemmelser om, hvorledes Kjørfler skulle udredes, medmindre det var Hensigten at indføre noget Nyt med Hensyn til Overgangen af det privilegerede Hartkorn til uprivilegeret; men det vil man ikke. Den Forandring, man gjør med Hensyn til Kjørfler, den gjør man med Hensyn til alle Kjørfler, uden Hensyn til, om de præsteres af privilegeret eller uprivilegeret Hartkorn, og det er det, jeg mener, er urigtigt, selv om man aldeles vilde billige den Bestemmelse, som Udvalget har foreslaaet.

J. Knudsen: Hvad jeg har hørt af den høitagtede Indenrigsminister, ligesom ogsaa af den ærede Ordfører, har dog ikke kunnet overbevise mig om Hensigtsmæssigheden af at fritage Sognefogdernes Hartkorn for Communalbyrderne; thi jeg er især gaaet ud fra det ubillige og urigtige Forhold, der er i Sognefogdernes Lønning, saaledes som den nu finder Sted, idet, som jeg i mit Foredrag udhævede, at Sognefogden med 15—16 Tdr. Hartkorn har Fritagelse for alt dette Hartkorn, hvori mod Sognefogden med 1—2 Tdr. Hartkorn kun har Fritagelse for dette, uanset Sognenes Størrelse.

Med Hensyn til hvad der blev anført af den ærede Taler fra Belle Amt (Stockfleth), skal jeg blot tillade mig at bemærke, at naar han har troet, at der vilde gives Tilfælde, hvor det vilde blive aldeles umuligt for Sognefogderne at præstere Communalbyrderne, navnlig for dem, som maaskee kun holde 2de Heste, da troer jeg ikke, at slike enkeltstaaende